

Adroddiad Blynyddol y Cyngor 2023/24

Crynodeb Gweithredol

The Council's Annual Report 2023/24

Executive Summary

sirgar.llyw.cymru
carmarthenshire.gov.wales

Cyflwyniad gan yr Arweinydd

Mae'n adeg o'r flwyddyn unwaith eto pryd gallwn ni fwrw golwg ar ein cynnydd dros y flwyddyn ddiwethaf drwy ein Hadroddiad Cyngor Blynnyddol. Wrth imi ysgrifennu'r cyflwyniad hwn, rwy'n ystyried ein sefyllfa fel sefydliad yr adeg hon y llynedd a'n sefyllfa ar hyn o bryd. Rydym wedi parhau i ddarparu gwasanaethau i'r bron 188,000 o bobl sy'n galw Sir Gaerfyrddin yn gartref, gan wella pethau lle'r ydym wedi gallu a chyflawni rhai prosiectau arloesol, ond mae heriau sylweddol yn parhau i ddylanwadu ar y ffordd yr ydym yn gweithio.

Fel yn achos pob Cyngor yng Nghymru, rydym mewn sefyllfa ariannol anodd iawn. Bellach mae gennym lai o arian i ddarparu gwasanaethau a hynny mewn cyfnod pryd mae'r galw am ein help a'n cymorth yn cynyddu.

Mae hyn yn rhwystredig ac yn destun pryder fel ei gilydd ond mae'n rhoi cyfle i ni feddwl a gwneud pethau'n wahanol. Mae ein Rhaglen Drawsnewid i sicrhau bod ein gwasanaethau mor effeithiol ac effeithlon â phosibl yn gweithio ledled y Sir i gefnogi hyn, ac yn cael ei hategu gan yr egwyddor sylfaenol i ddarparu'r gwasanaethau gorau posibl i'n preswylwyr a defnyddwyr gwasanaeth.

Mae ein gwaith ymgynghori â phreswylwyr yn dweud wrthym fod yr argyfwng costau byw yn dal i fod yn her, a dyna pam y mae ein hymdrechion i gefnogi mewn unrhyw ffordd y gallwn yn parhau. Mae ein gwasanaeth Hwb Bach y Wlad yn cynnig canllawiau a chymorth costau byw i breswylwyr sy'n byw yn y rhannau mwyaf gwledig o'r sir. Mae hyn yn cael ei ategu gan y cymorth a gynigir gan ymgynghorwyr Hwb yn y tair prif dref. Mae'n destun balchder clywed hanes y rheiny yr ydym wedi eu helpu.

Mae datblygiadau ym Mhentre Awel wedi parhau ar gyflymder, ac mae manteision ehangach i'r gymuned bellach yn cael eu gwireddu. Mae busnesau lleol wedi elwa ar gontractau, mae swyddi wedi'u creu ac mae rhaglenni hyfforddiant i brentisiaid, graddedigion a hyfforddeion wedi'u cefnogi. Mae'r prosiect unigryw hwn yn argoeli'n dda iawn i'r Sir ac edrychaf ymlaen at weld y cynnydd dros y flwyddyn nesaf.

Mae adfywiad economaidd y Sir yn parhau gydag ailddatblygiadau gan gynnwys adeilad yr YMCA yn Llanelli, Neuadd y Farchnad Llandeilo a Pharc Gelli Werdd yn Cross Hands gyda'r amlycaf. Mae'r manau hyn yn cynnig cymysgedd o ofod adwerthu, swyddfeydd a manau preswyl sy'n cefnogi'r ardal leol drwy ddenu buddsoddiad, cefnogi busnesau a chreu swyddi.

Roedd arolwg allanol o'n Gwasanaethau Addysg yn canmol ein gweledigaeth glir a'n harweinyddiaeth gref sy'n cael effaith gadarn ar wella darpariaeth addysg a chanlyniadau dysgwr. Mae diwylliant o hunanwerthuso yn dangos ein hymrwymiad i adolygu'r gwasanaeth yn barhaus i sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cael y dechrau gorau mewn bywyd. Mae presenoldeb wedi gwella, darperir prydau ysgol am ddim i'r holl grwpiau oedran priodol ac mae athrawon a disgyblion yn parhau i gyd-ddylunio cwricwlwm dysgu sy'n seiliedig ar y Cwricwlwm i Gymru. Rydym hefyd yn llwyr gydnabod y pwysau ariannol y mae ein hysgolion yn eu hwynebu a byddwn yn parhau i weithio gydag arweinwyr ysgol i fynd i'r afael â'r heriau parhaus hyn.

Mae mynediad at Wasanaethau Gofal Iechyd yn flaenoriaeth i'n preswylwyr ac er bod y rhan fwyaf o'r gwaith hwn y tu allan i gylch gwaith y Cyngor, rydym wedi gwneud camau sylweddol wrth ddatblygu gwasanaethau atal. Mae buddsoddiad mewn gwasanaethau cymorth iechyd meddwl wedi ein galluogi i sefydlu llwybr llesiant ledled y Sir sy'n darparu dull cynhwysol ac ataliol ac mae gwaith pellach ar fentrau ataliol yn cael ei ddatblygu ar y cyd â phartneriaid.

Rydym wedi datblygu ystod o gamau gweithredu i fynd i'r afael ag argyfyngau natur a hinsawdd ac rydym yn gwneud cynnydd lle gallwn, ond rydym hefyd yn cydnabod bod heriau sylweddol i fynd i'r afael â hwy. Rydym yn parhau'n gwbl ymrwymedig i wneud cynnydd ac rydym yn edrych ymlaen at barhau i weithio ar y cyd â'n partneriaid lleol a chenedlaethol gan gynnwys Llywodraeth Cymru ar yr agenda hon.

Fel sydd wedi digwydd yn y blynyddoedd diwethaf, er gwaetha'r heriau, rydym yn parhau i wneud cynnydd da mewn sawl maes ynghyd â bod mor arloesol a gwydn â phosibl yn wyneb pwysau a gofynion sylweddol. Hoffwn achub ar y cyfle i ddiolch i'n staff, aelodau etholedig, sefydliadau partner ac ystod o randdeiliaid am eu hymdrechion a'u cymorth parhaus yn ein hymgais i wneud cynnydd pellach i wella bywydau'r bobl yr ydym yn eu gwasanaethu.

Y Cyngorydd Darren Price

Arweinydd Cyngor Sir Caerfyrddin

Cyflwyniad

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn sefydliad mawr, cymhleth sydd â gweithlu o oddeutu 8,350 o weithwyr a chyllideb o dros £900m (refeniw a chyfalaf) ar gyfer 2024/25. O achos y cyllid annigonol i wasanaethau cyhoeddus o'r naill flwyddyn i'r llall am dros ddegawd, mae'r pwysau rydym yn ei wynebu wrth ddarparu gwasanaethau i'r tua 188,000 o bobl sy'n byw yn Sir Gaerfyrddin yn dal i fod yn fwy nag erioed. Wrth wneud hyn rydym yn ymdrechu i wneud cynnydd yn erbyn ein pedwar amcan llesiant.

Pwrrpas yr adroddiad blynyddol yw rhoi trosolwg o'r cynnydd rydym wedi'i wneud yn ystod 2023/2024 yn erbyn yr amcanion llesiant hyn, sef:

1. **Galluogi ein plant a'n pobl ifanc i gael y dechrau gorau posibl mewn bywyd (Dechrau'n Dda),**
2. **Galluogi ein preswylwyr i fyw a heneiddio'n dda (Byw a Heneiddio'n Dda),**
3. **Galluogi ein cymunedau a'n hamgylchedd i fod yn iach, yn ddiogel ac yn ffyniannus (Cymunedau Ffyniannus),**
4. **Moderneiddio a datblygu ymhellach fel Cyngor cydnerth ac effeithlon (Ein Cyngor).**

Mae'r amcanion hyn wedi'u cynllunio i fynd i'r afael â'r heriau mwyaf dybryd i'r Sir gan gyfrannu gymaint ag sy'n bosib i'r saith nod llesiant cenedlaethol. Mae gan bob amcan set o ganlyniadau sy'n ein cefnogi i fesur ein cynnydd ac arwain ein gweithgarwch fel sefydliad. Cyfeirir at y rhain drwy gydol yr adroddiad hwn, fodd bynnag, mae ein Strategaeth Gorfforaethol ar gyfer 2022-2027 yn rhoi trosolwg manwl. Fe'u datblygwyd yn 2022/2023 yn dilyn asesiad anghenion helaeth a chyfnod ymgynghori.

Er mai prif bwrpas yr adroddiad blynyddol yw rhoi dealltwriaeth dda i drigolion, defnyddwyr gwasanaethau a rhanddeiliaid allweddol o sut rydym wedi bod yn perfformio, mae hefyd yn bodloni'r ddyletswydd statudol sydd arnom ni drwy'r Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.

Mae'r Adroddiad Blynyddol yn ei gyfanrwydd yn rhoi trosolwg cytbwys o'r heriau sy'n ein hwynebu fel sefydliad, h.y. pwysau cyllidebol, galwadau cynyddol a mwy cymhleth a phwysau'r gweithlu wedi'u fframio yn erbyn cefndir o heriau poblogaeth gyfan sylweddol fel yr argyfyngau hinsawdd a natur a'r argyfwng costau byw. Rydym yn gwneud yn iawn ond rydym wedi ceisio bod yn realistig ac yn dryloyw ynghylch yr hyn sy'n agwedd heriol iawn i ni (a phob cyngor yng Nghymru) wrth symud ymlaen.

Mae 47% o'n mesurau a'n camau gweithredu sydd wedi'u cynnwys yn yr Adroddiad Blynyddol wedi gweld gwelliant o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Ni wnaeth 45.3% wella ac mae 7.7% yn fesurau heb darged heb wella. Gwelwyd y gwelliannau mwyaf arwyddocaol yn ALI 2 a 3 a llai felly yn ALI 1 a 4. Mae hyn yn arwydd o bwysau ar Wasanaethau Gofal Cymdeithasol a phwysau ehangach arnom ni sefydliad i yrru blaenoriaethau trawsnewid ymlaen yng nghanol pwysau cynyddol ar yr angen i gynnal y 'status quo' yn ystod adeg o leihau adnoddau. Caiff hyn ei gadarnhau gan welliant i 72.2% o'n mesurau a'n dangosyddion o fewn ein galluogwyr busnes craidd. Mae cynnal busnes fel arfer a darparu gwasanaethau i'n preswylwyr a'n defnyddwyr gwasanaeth wedi cael blaenoriaeth.

Pan ystyriwn gamau gweithredu a mesurau gyda'n gilydd, roedd 74% ar y targed, gan awgrymu bod swyddogaethau cyffredinol yn perfformio'n effeithiol.

Mae'r adroddiad cryno hwn yn rhoi trosolwg lefel uchel o'r cynnydd a wnaed yn erbyn pob un o'n hamcanion llesiant. Am drosolwg manylach, gweler yr Adroddiad Blynyddol llawn. **DOLEN**

Amcan Llesiant 1

Galluogi ein plant a'n pobl ifanc i gael y Dechrau gorau posibl mewn Bywyd (Dechrau'n Dda)

Trosolwg cynnydd

Mae cefnogi ein plant a'n pobl ifanc i gael y dechrau gorau posibl mewn bywyd yn rhoi sylfaen gref ar gyfer cyfyngu ar anghydraddoldebau. Caiff yr hyn sy'n digwydd yn y blynyddoedd cynnar hyn effaith hirdymor ar ganlyniadau iechyd a llesiant, cyflawniad addysgol, a statws economaidd. Credir bod 34.6% o blant Sir Gaerfyrddin yn byw mewn tloedi, felly mae'n hanfodol bod pob plentyn yn cael mynediad i'r un cyfleoedd, beth bynnag fo'u cefndir, a'u bod yn cael y cymorth cywir pryd a lle mae ei angen arnynt.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i wneud ei orau glas yn hyn o beth, gan ganolbwyntio ar atal ac ymyrraeth gynnar a system addysg sy'n gweithio'n dda ac sy'n cydnabod bod pob plentyn yn unigolyn. Cafodd ein gweledigaeth glir a'n harweinyddiaeth gref eu canmol mewn arolygiad allanol o'n Gwasanaethau Addysg, a chaiff hynny effaith bendant ar wella darpariaeth addysg a deilliannau dysgwyr. Dengys diwylliant o hunanwerthuso ymrwymiad i adolygu'r gwasanaeth yn barhaus, er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cael y dechrau gorau posibl mewn bywyd.

Rydym yn parhau â'n hymdrechion i gadw plant gartref gyda'u teuluoedd lle bo hynny'n bosibl, ac mae cyfradd gymharol isel y sir ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal yn dangos hynny. Rydym hefyd yn cymryd camau rhagweithiol i fynd i'r afael â'r prinder gofalcwyr maeth a nodwyd yn y Sir. Mae nifer y plant ar y gofrestr amddiffyn plant wedi cynyddu, ond mae'r lefel dal yn sylweddol is na chyfartaledd Cymru. Mae cynllunio strategol yn canolbwyntio ar atal a meddwl yn gydlynol, ac mae'r Strategaeth Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar Ranbarthol yn enghraifft nodedig o hyn.

Rydym yn cydnabod bod angen gwella'r cynnig gofal plant yn y Sir, ac mae camau priodol yn parhau i gael eu rhoi ar waith i fynd i'r afael â hyn. Bydd mwy o ardaloedd yn elwa ar leoedd gofal plant a ariennir drwy ehangu darpariaeth gofal plant Dechrau'n Deg, ac mae Cynllun Gweithredu Digonolrwydd Gofal Plant wedi'i ddatblygu sy'n canolbwyntio ar gynyddu'r cynnig yn gyffredinol, ynghyd â ffocysu ar gryfhau'r cynnig cyfrwng Cymraeg.

Mae ein gwasanaeth addysg yn darparu cwricwlwm cyflawn sy'n ystyried anghenion unigol pob dysgwr. Mae disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol yn cael cefnogaeth dda trwy ein ffocws strategol ar ddarparu cynnig addysg gynhwysol, ac mae ysgolion wedi ymateb yn dda i ddiwygiadau. Er bod presenoldeb wedi gostwng yn dilyn cyfnod Covid, rydym yn gweld rhai arwyddion o adferiad. Fodd bynnag mae hon yn flaenoriaeth barhaus yn sicr er mwyn sicrhau gwelliant pellach sy'n cael ei gynnal. Caiff presenoldeb ei fonitro'n agos ar gyfer yr ysgol gyfan yn ogystal ag ar gyfer grwpiau penodol o ddisgyblion fel y rhai sydd â hawl i Brydau Ysgol am Ddim a disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol.

Mae athrawon a disgyblion yn cyd-lunio cwricwlwm cyflawn sy'n seiliedig ar y Cwricwlwm i Gymru. Mae ffocws ar brofiadau dysgu y mae codi safonau addysgol yn rhan annatod ohonynt, gan ddatblygu llythrennedd, rhifedd a sgiliau digidol yn effeithiol yn ogystal â sgiliau Cymraeg a Saesneg dwyieithog. Nodwyd meysydd i'w dathlu a'u gwella mewn arolygiad diweddar gan Estyn, ac adlewyrchir hynny yn yr adroddiad hwn.

Sir Gaerfyrddin sydd â'r lefelau gordewdra yn ystod plentyndod uchaf yng Nghymru gyda 30.5% o blant 4-5 oed dros bwysau neu'n gordewdra. Mae ymrwymiad y Cyngor i wneud popeth o fewn ei allu i helpu i fynd i'r afael â'r mater hwn yn amlwg yn yr amrywiaeth o fentrau Actif sydd ar waith i sicrhau bod gan blant a phobl ifanc fynediad at weithgareddau sy'n gwella eu hiechyd a'u llesiant. Yn ogystal, mae cyflwyniad cyffredinol y cynnig prydau ysgol am ddim yn parhau i symud ymlaen yn dda gan sicrhau bod plant yn cael prydau maethlon a chytbwys sy'n cefnogi eu datblygiad.

Amcan Llesiant 2

Galluogi ein preswylwyr i fyw a heneiddio'n dda (Byw a Heneiddio'n Dda)

Trosolwg cynnydd

Mae galluogi ein preswylwyr i fyw a heneiddio'n dda yn flaenoriaeth i'r Cyngor er mwyn cydnabod mai ased mwyaf y Sir yw'r bobl sy'n byw yma. Er bod incwm wythnosol gros wedi gwella'n sylweddol yn y Sir, credir bod dros draean yr aelwydydd yn dal i fyw mewn tlodi ac mae amddifadedd materol ar gynnydd. O ystyried hyn, mae'r Cyngor yn cydnabod yr angen i gefnogi aelwydydd i liniaru effeithiau tlodi a chostau byw cynyddol. Mae ein Cynllun Trechu Tlodi penodedig yn manylu ar y mentrau cymorth eang a'n hymrwymiad i wneud popeth o fewn ein gallu i sicrhau bod preswylwyr yn cael y cymorth y mae ganddynt hawl iddo a mynediad at wasanaethau priodol.

Mae tai fforddiadwy o ansawdd da yn ogystal â buddsoddiad parhaus mewn tai presennol yn hybu iechyd a llesiant ac yn ffurfio sylfaen ar gyfer safonau byw gwell. Mae fforddiadwyedd tai yn y Sir yn cymharu'n gadarnhaol â chyfartaleddau cenedlaethol. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y gellir gwneud mwy i wella mynediad at dai addas gan ganiatáu i breswylwyr fyw yn ardal eu magwraeth. Rydym yn parhau i gyflawni yn erbyn ein Cynllun Darparu Tai Fforddiadwy a'n Rhaglen Datblygu Adfywio Tai. Yn ogystal, er mwyn mynd i'r afael â'r argyfwng ail gartrefi, byddwn yn codi premiwm ar ail gartrefi ac eiddo sy'n wag yn y tymor hir. Bydd ein gwaith ar dai presennol a gwella argaeledd darpariaeth newydd ar draws ein cymunedau gwledig yn allweddol i alluogi cydnerthedd a chydlyniant cymunedol. Yn gadarnhaol, mae ein hymdrechion parhaus wedi gweld gwelliant parhaus yng nghanran yr aelwydydd sy'n cael eu hatal rhag bod yn ddigartref.

Gyda phobl yn byw'n hirach, bydd mwy o alw ar wasanaethau yn y blynyddoedd i ddod. Mae amrywiadau hefyd mewn disgwyliad oes iach rhwng dynion a merched ac mae lefelau Sir Gaerfyrddin yn is na'r cyfartaledd yng Nghymru. I gydnabod hyn, mae datblygu strategaeth atal yn cadarnhau ein hymrwymiad i ddull poblogaeth gyfan o atal, a disgwylir bydd hyn yn lleihau'r galw am ymyrraeth statudol. Y nod hirdymor yw helpu pobl i gynnal eu hannibyniaeth gartref cyhyd â phosibl, atal derbyniadau diangen i'r ysbyty a chefnogi'r broses o ryddhau pobl o'r ysbyty yn amserol er mwyn sicrhau bod y rheiny sydd angen gofal ysbyty da yn gallu cael hynny. Yn gadarnhaol ddigon, mae gwelliant nodedig wedi bod wrth i lai o bobl aros yn yr ysbyty am ofal cartref. Mae ymdrechion cydweithredol a gwasanaethau integredig rhwng Iechyd a Gofal Cymdeithasol hefyd wedi'u cryfhau, sy'n effeithio'n gadarnhaol ar lif ysbytai ac yn lleihau rhestrau aros.

I gydnabod bod sgoriau Llesiant Meddwl Oedolion yn gostwng, gwnaed buddsoddiadau yn y Gwasanaethau Iechyd Meddwl i ddarparu llwybr llesiant ar draws y Sir, gan ganolbwyntio ar ymyrraeth gynnar ac atal.

Mae nifer yr oedolion sydd â dau neu fwy o Ymddygiadau Ffordd o Fyw Iach wedi cynyddu ychydig, sy'n gadarnhaol ac yn adlewyrchu nifer y gwasanaethau iechyd a llesiant sydd ar gael i'n trigolion. Wrth ddarparu'r gwasanaethau hyn rhoddwyd cydnabyddiaeth i hygyrchedd gyda llawer o weithgareddau wedi'u cyflwyno mewn ffordd arloesol. Mae nifer yr atgyfeiriadau i'r Cynllun Cenedlaethol i Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff wedi cynyddu'n sylweddol, gyda 1,537 wedi dod i law yn ystod 2023/24, a chyfradd gwblhau uchel o dros 70% ar gyfer y rhaglen 16 wythnos.

Amcan Llesiant 3

Galluogi ein cymunedau a'n hamgylchedd i fod yn iach, yn ddiogel ac yn ffyniannus (Cymunedau Ffyniannus)

Trosolwg cynnydd

Mae economi iach a gweithredol yn darparu'r sylfaen ar gyfer twf cynaliadwy, gwell safonau byw a datblygu cymunedau ffyniannus. Mae'r Cyngor yn cydnabod bod cyflogaeth deg ac ystyrlon, sylfaen fusnes ffyniannus a marchnad lafur fedrus yn sylfeini i economi iach, ac mae wedi ymrwymo i yrru'r agenda hon yn ei blaen. Mae'r adferiad economaidd yn dilyn cyfnod heriol Covid yn parhau ar gyflymder, fodd bynnag mae rhai heriau'n parhau. Mae incwm gwario aelwydydd yn parhau i fod yn is na'r cyfartaleddau cenedlaethol ac mae cyfraddau anweithgarwch economaidd dal yn uwch na'r cyfartaleddau.

Mae busnesau'n parhau i gael eu cefnogi drwy ystod o ymyriadau, gan gynnwys gwell mynediad i ofod masnachol, cyfleoedd rhwydweithio, mynediad at gyllid a mwy o ffocws ar sicrhau y gall busnesau fanteisio ar gadwyni cyflenwi lleol a chyfleoedd caffael. Mae gweithgarwch adfywio ehangach wedi gweld gwelliannau i ganol ein trefi gyda'r nod o gynyddu nifer yr ymwelwyr a denu buddsoddiad mewnol.

Mae ein cynlluniau cyflogadwyedd yn parhau i gefnogi'r rhai sydd bellaf i ffwrdd o'r farchnad lafur, ac mae swyddi'n cael eu creu drwy ymyrraeth gan y Cyngor i sicrhau bod pobl yn gallu cael mynediad at gyfleoedd i wella eu bywydau. Mae hyfforddi ac uwchsgilio i greu gweithlu wedi'i ddiogelu yn parhau ac mae cynnydd yn nifer y rhai sy'n gymwys i lefel 4 ac uwch.

Mae'r gwaith ar Bentre Awel yn parhau'n hwylus a bydd gan hynny fanteision pellgyrhaeddol i'r Sir, ac mae rhai ohonynt eisoes yn cael eu gwireddu drwy Fudd i'r Gymuned.

Mae'r gwaith yn parhau i fynd i'r afael ag un o'r rhwystrau cyffredin sy'n wynebu unigolion sydd am ddychwelyd i gyflogaeth neu ddod o hyd i waith drwy geisio cynyddu argaeledd gofal plant yn y Sir lle nad yw'r galw yn cael ei fodloni.

Mae'r Amgylchedd Naturiol yn elfen greiddiol o ddatblygu cynaliadwy. Mae'r Cyngor wedi datgan ei ymrwymiad i fynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur a bydd yn parhau i weithio tuag at fod yn Awdurdod Lleol Carbon Sero Net erbyn 2030, gan fynd i'r afael â'r materion sy'n sbarduno dirywiad yn ein bioamrywiaeth ac yn cefnogi adferiad natur. Gwelwyd cynnydd bychan yn lefelau Nitrogen Deuocsid, fodd bynnag, mae hyn yn dal yn is na chyfartaledd Cymru. Mae cam cyntaf y Strategaeth Wastraff ar waith ac mae newidiadau wedi arwain at gynnydd mewn ailddefnyddio ac ailgylchu perfformiad tunelledd sydd eisoes wedi rhagori ar y targed cenedlaethol oedd yn ddisgwyliedig erbyn 2025. Ar ben hynny, mae canran y gwastraff a anfonwyd i safleoedd tirlenwi wedi lleihau, gan weithio tuag at y targed Cenedlaethol o beidio ag anfon Dim Gwastraff i safleoedd tirlenwi erbyn 2025.

Mae ardaloedd o'r Sir yn agored i effeithiau negyddol yr argyfwng hinsawdd, yn enwedig llifogydd. Mae'r Cyngor wedi gweithredu ymyriadau drwy'r Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr a'r Cynllun Rheoli'r Traethlin i liniaru effeithiau llifogydd, sy'n bryder cynyddol ymhlith trigolion.

Mae'r Sir yn parhau i fod yn gadarnle strategol allweddol ar gyfer dyfodol y Gymraeg a chydabyddir manteision cymdeithasol ac economaidd dwyieithrwydd yn eang. Mae ein 'Strategaeth i hyrwyddo'r Gymraeg yn Sir Gaerfyrddin 2023-28' yn nodi'r hyn byddwn yn ei wneud i weithio tuag at adfer y Gymraeg yn y Sir drwy gynyddu'r niferoedd sy'n gallu siarad Cymraeg, cynyddu'r sefyllfaoedd lle gall pobl siarad Cymraeg, codi statws yr iaith, cefnogi cymunedau i gynnal yr iaith a thrwy gael effaith gadarnhaol ar symudiadau poblogaeth.

Mae cyfanswm troseddau yn Sir Gaerfyrddin wedi gostwng dros 14% yn ystod 2023/24, sy'n gadarnhaol. Rydym yn cydnabod pwysigrwydd gweithio mewn partneriaeth yn effeithiol i gynnal y cyfraddau isel hyn, a dangosir hyn drwy waith y diogelwch cymunedol, y Tîm Cydlyniant Cymunedol, a'r cydweithio sy'n ofynnol o ran y Ddyletswydd Trais Difrifol.

Mae cludiant a phriffyrdd yn chwarae rhan allweddol wrth gefnogi a chynnal ein cymunedau, gan ddarparu'r seilwaith hanfodol sy'n cysylltu pobl â'i gilydd, yn cefnogi mynediad at wasanaethau, ac yn cefnogi economi sy'n ffynnu. Mae'r Cyngor yn blaenoriaethu cynnal a chadw'r rhwydwaith priffyrdd o fewn ei fodd, fodd bynnag, gwneir darpariaeth arbennig yn ystod y gaeaf i sicrhau mynediad di-dor i wasanaethau hanfodol.

Mae'r Sir yn helaeth ac yn gymysg o ran ei thirwedd wledig/trefol, ac mae hyn yn peri heriau sy'n anodd mynd i'r afael â nhw, yn enwedig gyda llai o adnoddau. Rydym wedi parhau â'n gwaith i wella seilwaith ffyrdd a datblygu atebion trafnidiaeth ar gyfer ardaloedd mwy gwledig y Sir.

Mae cynnydd sylweddol wedi bod yn nifer y bobl laddwyd neu a anafwyd yn ddifrifol ar ffyrdd Sir Gâr, gyda chynnydd o 66% o 2022 i 2023. Rydym wedi ymrwmo i wneud ffyrdd yn fwy diogel trwy weithio mewn partneriaeth, codi ymwybyddiaeth, addysg a hyfforddiant i wella sgiliau ac ymddygiad defnyddwyr ffordd.

Chwaraeon, hamdden, diwylliant a hamdden awyr agored yw curiad calon ein cymunedau. Mae'r gwasanaethau hyn yn darparu amrywiaeth o weithgareddau, cyfleusterau a rhaglenni iechyd a llesiant er mwyn cefnogi ein trigolion a'n cymunedau i fyw bywydau iach, diogel a llewyrchus. Yn debyg ddigon, mae hyrwyddo ein Sir fel lle deniadol a hyfw yn fasnachol i ymweld â hi a buddsoddi ynddi yn ffactor allweddol o safbwynt economaidd a llesiant. Cyfrannodd ymwelwyr dros nos a dydd â'r Sir £597m i'r economi leol gan gefnogi 6,652 o swyddi amser llawn. Yn ogystal, mae ymweliadau â llyfrgelloedd a chanolfannau hamdden wedi cynyddu'n sylweddol ers y flwyddyn flaenorol. Mae nifer o fentrau hamdden a llesiant arloesol hefyd yn cael eu darparu trwy amrywiaeth o fecanweithiau i sicrhau bod gan bobl ystod eang o opsiynau a chyfleoedd i fyw bywydau egniol a chyfoethog.

Amcan Llesiant 4

Ein Cyngor:

Moderneiddio a datblygu ymhellach fel Cyngor cydnerth ac effeithlon

Trosolwg cynnydd

Mae'r Cyngor, fel pob gwasanaeth cyhoeddus arall, yn wynebu pwysau ariannol sylweddol, galw cynyddol a heriau o ran y gweithlu dros y blynyddoedd nesaf, yn ogystal ag ymateb i'r agenda sero net, effaith newid demograffig ac anghydraddoldeb.

Mae pwysau cyllidebol yn golygu bod cyllid go iawn rhai gwasanaethau wedi gostwng yn sylweddol dros y blynyddoedd diwethaf, er bod galw'n cynyddu, a bod cymhlethdod y galw hwnnw'n cynyddu hefyd.

Mae hyn yn cael effaith sylweddol ar ein gweithlu sy'n wynebu galw cynyddol ar adeg pryd mae llai o adnoddau. Mae pwysau recriwtio mewn rhai meysydd yn parhau ac mae pwysau cyllidebol yn golygu bod yn rhaid ystyried unrhyw swyddi gwag yn ofalus cyn eu llenwi. Yn ogystal, mae'r Cyngor yn profi cynnydd sylweddol mewn absenoldeb salwch sy'n gysylltiedig â straen, gyda chynnydd yn y staff sy'n cael eu cyfeirio at ein Gwasanaeth Cymorth Llesiant. Mae'r cynnydd mewn absenoldeb salwch ar ben y pwysau presennol ar y gweithlu. Rhaid canmol ymrwymiad a gwytnwch staff ond ni ellir cynnal y pwysau presennol yn yr hirdymor, ac mae gwaith yn mynd rhagddo i fynd i'r afael â'r pwysau ar y gweithlu yn y dyfodol.

Mae meddwl mewn ffordd hirdymor a chydgyssylltiedig yn anodd wrth wynebu heriau o'r fath ac wrth i adnoddau leihau. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod, er mwyn parhau â'n gwaith pwysig wrth ddarparu gwasanaethau, bod yn rhaid i ni wneud pethau'n wahanol, gan wneud y mwyaf o'r cyfleoedd y mae'r egwyddor datblygu cynaliadwy yn eu cynnig.

Rydym wrthi'n moderneiddio ac yn datblygu fel sefydliad gwydn ac effeithlon i sicrhau ein cynaliadwyedd yn y dyfodol. Mae pwyslais cryf ar gynllunio a chefnogi datblygiad gweithlu medrus ac ystwyth, gan wneud y mwyaf o gyfleoedd o fewn trawsnewid digidol i wella'r ffordd y darperir gwasanaethau, lleihau costau, a gwella profiad a boddhad cwsmeriaid.

Mae ein Strategaeth Drawsnewid yn cefnogi amcanion strategol ein Strategaeth Ddigidol newydd ar gyfer 2024-2027 i ddarparu gwell profiad i gwsmeriaid. Mae hyn yn cynnwys gweithredu llofnodion electronig, datrysiadau post hybrid, a chyflwyno technoleg roboteg mewn prosesau penodol, sydd wedi arwain at welliannau cynhyrchiant ac arbedion cost. Mae gwaith hefyd yn digwydd i gyflwyno Strategaeth Fasnacheiddio, i'n galluogi i fanteisio ar greu incwm, er mwyn helpu i daclo heriau ariannol y dyfodol.

Gwnaed buddsoddiadau sylweddol i wella effeithlonrwydd gweithredol ac ystwythder. Rydym hefyd wedi canolbwyntio ar wella amgylchedd y safle i fod yn fwy gwydn.

Mae'r Strategaeth Ddigidol newydd ar gyfer 2024-2027 yn pwysleisio defnyddio elfennau digidol, data a thechnoleg i wella gwasanaethau cyhoeddus, gyda'r nod o greu amgylchedd digidol cynhwysol sy'n grymuso pob preswlydd.